

עולים לירושלים

סיבוב ברכבת הקלה

כתבו: דפי סאן ורינת שפיר

מטרות:

- היכרות עם מקומות בירושלים והסיפור ההיסטורי שלהם.
- חיזוק הקשר והשייכות לעיר הבירה ירושלים.

אביזרים:

- מצגת "נסיעה ברכבת הקלה" – [לחצו כאן להורדת המצגת](#)
- מקרן, רמקולים
- **למשימות:** בלונים, שטרות של כסף משחק, בצק לפיתות, מילות השיר "השר משה מונטיפיורי" (בנספח - לכל קבוצה), דף לניהול תקציב קבוצתי.
- **לטעימות מהשוק:** חלבה, פופקורן, עוגיות, מיץ, פירות.

מהלך הפעילות:

הפעילות מלווה במצגת המדמה נסיעה ברכבת הקלה בירושלים.

במהלך ה"נסיעה" נפגוש אתרים היסטוריים ומקומות מיוחדים בירושלים ונחוש באווירה ירושלמית.

הרכבת תעצור ב-5 תחנות לאורך המצגת. בכל תחנה מחכה משימה הקשורה לאתר אליו נגיע. מומלץ לנהל את המשימות כתחרות בין כמה קבוצות.

נפתח [בסרטון קצר](#) המספר על שחרור העיר העתיקה במלחמת ששת הימים ומסביר למה אנו חוגגים את יום ירושלים.

נסביר לחניכים שבמלחמת העצמאות 1948 ירושלים עדיין לא הייתה בידינו ורק בכ"ח באייר 1967 לאחר 19 שנים חזרה להיות בשליטה ישראלית מלאה.

תחנה ראשונה: גבעת התחמושת

גבעת התחמושת הייתה מוצב ירדני אותו היו הצנחנים צריכים לכבוש וממנו יצאו לשחרור הכותל המערבי.

המוצב היה בנוי מעשרות בונקרים והוא נועד למנוע מישראל את החיבור בין שני חלקי העיר.

נשמע ברקע את השיר "גבעת התחמושת" המספר על הקרב שהתרחש שם. לפני המשימה נפזר הרבה בלונים על הרצפה שיהוו "מוקשים".

המשימה: לפרוץ את הדרך לעיר העתיקה דרך הר הצופים מגבעת התחמושת. כל קבוצה צריכה לעבור מצד אחד של החדר לצד השני בהליכה על כסאות בלבד, כאשר בכל פעם המדריך מוציא את אחד הכסאות שעליהם נתן לעמוד.

בדרכם לצד השני, החניכים יצטרכו לעבור בין הבלונים - המוקשים מבלי לדרוך עליהם. מי שנופל ודורך על הרצפה או על מוקש (המדריך מפוצץ את הבלון) הוא פצוע ויוצא מהמשחק. המטרה היא לסיים את המשימה עם כמה שיותר חניכים.

תחנה שנייה: שוק מחנה יהודה

המשימה: חידון סלנג ירושלמי תשובה נכונה מזכה בטעימה מהשוק.

1. אשתנור- תנור חם, שווארמה, **לאפה**
2. אבו יו יו- **שק קמח**, משחק יו יו, תמים
3. אג'זאים- גולות, **גוגאים**, פיצוחים
4. במבליק- במבה, **סוכריות ליקריץ**, סוג של מסטיק
5. סיחים- הבן של הסוסה, שיח עץ, **שיפודים**

תחנה שלישית: טחנת הקמח בשכונת ימין משה

השר משה מונטיפיורי עזר רבות ליהודים, בין היתר הוא עזר לבנות שכונות רבות בירושלים. **המשימה:** ניתן לכל קבוצה דף עם מילות השיר "השר משה מונטיפיורי" (מצורף). נפנה לכל קבוצה בתורה שאלה המתייחסת לשיר.

1. למי עזר משה מונטיפיורי בגיל שמונים? **תשובה:** ליהודים ברוסיה
2. מה נתן משה מונטיפיורי חוץ מכסף? **תשובה:** צביטה בלחי וחיוך של אהבה
3. מה היה הכלי תחבורה איתו נסע משה מונטיפיורי? **תשובה:** מרכבה עם סוסים
4. איזה אתרים קדושים משה מונטיפיורי עזר לתחזק? **תשובה:** קבר רחל והכותל המערבי
5. באיזה גיל נפטר משה מונטיפיורי? **תשובה:** 101
6. מה הוא שם מתחת לראשו לפני שהוא נפטר? **תשובה:** אבן ירושלמית

כל תשובה נכונה מזכה בשם אחת משכונות ירושלים אשר לבנייתן סייע השר מונטיפיורי: מזכרת משה, זכרון משה, אוהל משה, ימין משה, קרית משה.

בסיום המשימה: מקרינים את התמונה של טחנת הקמח המפורסמת בשכונת ימין משה ומכינים פיתות על מחבת - [מתכון לפיתות](#)

תחנה רביעית: הכנסת

בכנסת מחוקקים חוקים שמשפיעים על חיינו כאזרחים במדינת ישראל. ניתן לחניכים הזדמנות להתנסות בתהליך של קבלת החלטות ותעדוף הדברים החשובים להם. **המשימה:** קבלת החלטות בנוגע לחלוקת התקציב הקבוצתי.

שלב א' - קבלת החלטות קבוצתית

ניתן לכל קבוצה תקציב של 120 שקלים לחודש כנגד 120 חברי כנסת. על כל קבוצה לתכנן את התקציב החודשי שלה לפי הקטגוריות הבאות: צ'ופרים, אוכל, יציאות, דברים אישיים.

שלב ב' - מכירה פומבית

המדריך מנחה את המכירה. ראשית, פונה לאחת הקבוצות ושואל: כמה כסף היו רוצים להשקיע בכל אחת מהקטגוריות. הקבוצה הראשונה נוקבת במחיר (עדיף נמוך) הקבוצה השנייה מחליטה אם תרצה להעלות את המחיר. לאחר שהמדריך מכריז - "פעם ראשונה... פעם שנייה... פעם שלישית..." הקבוצה שנקבה במחיר הגבוה מבינה - זוכה!

לסיום, מקרינים סרטון המראה כיצד מתקבלות הצעות החוק בכנסת.

הגענו לכותל המערבי, שריד מבית המקדש, מקום בו שורה השכינה.
ניתן לחניכים פתקים עליהם יכתבו בקשות אישיות, כשברקע השיר "ירושלים של זהב" מאת נעמי שמר.
את הבקשות האישיות יוכלו לשלוח ישירות לכותל ע"י הקישור במצגת.

השר משה מונטיפיורי

מילים: חפר חיים // לחן: זלצר דובי

וכשהיה השר מונטיפיורי בן שמונים
אז באו לביתו המלאכים הלבנים
עמדו על מטתו וכך אמרו אליו:
הקדוש ברוך הוא רוצה אותך אליו ...
וענה השר מונטיפיורי בדיוק:
סלחו לי רבותי, אך באמת אני עסוק
כי יש הרבה צרות לאחינו בעולם
הנה פוגרום ברוסיה, איך לא אבוא אצלם
מי אם לא אני יעזר פה לכלם?

והוא עלה למרכבה
ו"דיו" לסוסים אמר,
ופה מתן בסתר, ושמה נדבה
ופה צביטה בלחי או לטוף של אהבה
ולכל היהודים שמחה וגאווה
וכל הכבוד לשרו!

וכשהיה השר מונטיפיורי בן תשעים
אמרו לו: תעלה, כי שם למעלה מבקשים
שאל אותם השר: תגידו, איך אכל
איך עלילת הדם בדמשק תבטל?
הלא צריך ללכת לפחה הנבזה,
להגיד לו תתביש ואיך מרשים דבר כזה
ואם צריך לשים לו ביד איזה בקשיש
מין מתנה גדולה אך שאיש בה לא ירגיש
אז מי אם לא אני לתרפי את זה יגיש,

פזמון...

וכשהיה השר מונטיפיורי בן מאה
אמר: מספיק לי כבר, הנשמה שלי שבעה
הלכו מליונים לירות ופרנקים ובישליק
אבל ליהודים זה אף פעם לא הספיק
אמרו לו: כבודו רק יבוא ויסתכל
צריך לבנות עוד חדר לקבר של רחל
ולהגביה את הכתל המערבי
לנוה-שאננים יהודים יש להביא
ומי אם לא אתה, יא מורי, יא לבבי?

פזמון...

וכשהיה השר בן מאה ועוד שנה
נשקוהו מלאכים בנשיקה האחרונה
וכך את העינים עצם הוא בבקשו
רק אבן ירושלמית מתחת לראשו
עטוף טלית של משי ונח בתוך ארון
גמר השר משה את מסעו האחרון
אך יש עוד אנשים המוכנים להשבע
שלפעמים בלילה כשחשו בסביבה
ראו את מונטיפיורי על יד המרכבה

פזמון...

